

მასწავლებელი №2(45).2017

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების
ეროვნული ცენტრის გამოცემა

ნაუტო იშვიშვილი

ჟურნალი „მასწავლებელი“
საქართველოს ყველა სკოლაში
უფასოდ რიცდება და ხელმისაწვდომია
თითოეული მასწავლებლისათვის.

პროფესიული ჟურნალი
„მასწავლებელი“ გამოდის ორ თვეში ერთხელ.

მთავარი რედაქტორი:
ნატო იშვიშვილი

რედაქტორები:
მანანა ბოჭორიშვილი,
ნანა მაჭავარიანი

რედაქციები:
გიორგი მარაბელი,
მანანა რატიანი,
მარიკა სიხარულიძე,
ნათია ნაცვლიშვილი

სტილისტი:
ირმა ტაყელოძე

დიზაინი:
ბესიკ დანელია

მხატვარი:
მამუკა ტყეშელაშვილი

კორექტორი:
ქეთევან ნიკოლეიშვილი

ნომერზე მუშაობდნენ:
ნინო ჭიბარაშვილი,
მაია ჯალაღაშვილი,
მაია ფირჩხაძე, ანა ჯანელიძე,
მანანა ბოჭორიშვილი,
ირმა კახურაშვილი, ინგა ლომაძე,
მარიამ გოდუაძე, ნესტან რატიანი,
მაია ინასარიძე, ქეთევან კობლაძე,
ნინო კაპანაძე

საკონტაქტო ინფორმაცია:
მასწავლებელთა პროფესიული
განვითარების ეროვნული ცენტრი.
მისამართი:
თბილისი, გმირ კურსანტთა ქ. 1,
ელ. ფოსტა: info@tpdc.ge

ჟურნალში გამოქვეყნებულია შრიფტი:
FuturaBook Goe. ავტორი: კობა ჟურანიძე.
ყველა უფასოდ გეოგრაფიის ავტორს.

ჟურნალში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში
გამოთქმული ზოგიერთი მოსაზრება,
შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს მასწავლებელთა
პროფესიული განვითარების ეროვნული
ცენტრისა და „მასწავლებლის“ რედაქციის
შეხედულებებს. ცალკეულ სტატიაში
დასახელებული ფაქტების უტყუარობაზე
პასუხისმგებელია სტატიის ავტორი.

ISSN 1987-6149 UDC 371.1
8-374

WWW.TPDC.GE

მოსწავლისა და მასწავლებ-
ლის ურთიერთობა ხშირად
იყო ჩვენი მსჯელობის სა-
განი და ამ ურთიერთდამო-
კიდებულების შესწავლას
დღესაც განვაგრძობთ.

გამოცდილებამ გვაჩვენა
და უნდა ვაღიაროთ: თუ
მასწავლებლისა და მოსწავ-
ლის ურთიერთობას დავაკ-
ვირდებით, იოლად დავინა-
ხავთ, რომ ეს ურთიერთობა
უმეტესად ნარატიულია. ის
გულისხმობს მთხრობელ
სუბიექტს – მასწავლებელს
და მსმენელ ობიექტს – მოს-
წავლეს. ასეთი თხრობის
პროცესი დუნება და გაქვა-
ვებული. შეიძლება ითქვას,
განათლება დაავადებულია
თხრობის დაავადებით.

მოსწავლე ელოდება, რომ
მასწავლებელმა აავსოს თა-
ვისი თხრობის შინაარსით,
რომელსაც კავშირი არ აქვს
რეალობასთან ან საკმაოდ
შორს არის იმისგან, რაც
მოსწავლისთვის მშობლი-
ური და ნაცნობია და რაც
მისთვის შესაძლოა აღქმა-
დი და შინაარსიანი გახდეს.

მოსწავლე იწერს, იმასხოვ-
რებს და იმეორებს ფრაზებს
და არ ესმის, სინამდვილეში
რას ნიშნავს „შვიდჯერ რვა“
და რაში გამოიყენებს ამას,
ისევე როგორც ვერ გაიაზ-
რებს სიტყვა „სამშობლოს“
ნამდვილ მნიშვნელობას
წინადადებაში: „სამშობლო,
დედის ძეძუი, არ გაიცვლე-
ბის სხვაზედა“. ნარატიულ
სწავლებას მივყავართ იქით,
რომ მოსწავლე მექანიკუ-
რად იმასხოვრებს მოსმე-
ნილს. ასეთი დამოკიდებუ-
ლება მას აქცევს ერთგვარ
ჭურჭლად, რომელსაც
მასწავლებელი „ავსებს“.
რაც მეტად „ავსებს“
„ჭურჭელს“, მით უკეთეს
მასწავლებლად მიიჩნევა;
რაც უფრო თვინიერად
„ავსებინებენ“ „ჭურჭლები“
თავს, მით უკეთესი მოსწავ-
ლეები არიან.

ამ, რბილად რომ ვთქვათ,
არასწორ სისტემაში ადამი-
ანი არ მოიპოვებს, რადგან
ასეთ პროცესს თან არ
ახლავს შემოქმედებითობა,
არც გარდაქმნის შესაძ-
ლებლობა, არც ნამდვილი
ცოდნა, რადგან შემეცნე-
ბისა და პრაქტიკის გარეშე
ადამიანებს არ შეუძლიათ
იყვნენ ადამიანურები.

განათლებისადმი ასეთი
მიდგომისას მას, ვისაც ცოდ-
ნა აქვს, მიაჩნია, რომ ცოდნა
საჩუქარია და სჩუქნის მათ,
ვისაც თავად არაფრისმ-
ცოდნედ მიიჩნევს. სხვე-
ბისთვის აბსოლუტურად
უცოდინართა იარაღის

მიდგომისას მას, ვისაც ცოდ-
ნა აქვს, მიაჩნია, რომ ცოდნა
საჩუქარია და სჩუქნის მათ,
ვისაც თავად არაფრისმ-
ცოდნედ მიიჩნევს. სხვე-
ბისთვის აბსოლუტურად
უცოდინართა იარაღის

მიკვრება ჩაგვრის იდეოლო-
გიის დამახასიათებელი
თვისებაა. როდესაც მასწავ-
ლებელი უშვებს აზრს, რომ
მოსწავლეები სრულიად
უცოდინრები არიან, ამით
ის გარდაუვლად ახდენს
საკუთარი თავის როგორც
მოწინააღმდეგის პოზიცი-
ონირებას მოსწავლეთა
წინაშე. ამავე დროს, ამ
დაშვებით ვლინდება
მასწავლებლის არსებობის
აუცილებლობა. მოსწავ-
ლეები, გაუცხოებულნი
ცოდნისგან, თავისუფლე-
ბისგან, აღიარებენ თავიანთ
უცოდინრობას როგორც
მასწავლებლის არსებობის
გამართლებას, მაგრამ
ვერასდროს მიხვდებიან,
რომ თვითონაც შეიძლება
ასწავლონ მასწავლებელს.

განათლება უნდა იწყე-
ბოდეს მოსწავლეებსა და
მასწავლებელს შორის ამ
წინააღმდეგობათა მოგ-
ვარებით, საპირისპირო
პოლუსების შეთანხმებით
და იმის გაცნობიერებით,
რომ ორივე მხარე ერთდ-
როულად არის მასწავლე-
ბელიც და მოსწავლეც.

თითქოს ბუნებრივად მივიჩ-
ნევთ ყველაფერ ამას, მაგ-
რამ გგონი აჯობებს, ჩვენს
პოზიციებს საკლასო ოთახში
სხვა თვალთ შევხედოთ.

მოსაზრება

8

ნესტან რატანი

როგორ დავწყოთ კრიზისის მიზანი

პროექტის მიზნის ჩამოყალიბებისას დიდი მნიშვნელობა აქვს, რამდენი და როგორი ზმნა იქნება გამოყენებული წინადადებაში. ზმნა წინადადების ის წევრია, რომელიც მოქმედებას გამოხატავს, ეს კი ნიშნავს, რომ კარგი მიზანი მოქმედებათა სიმრავლითა და ხარისხით იზომება, რისი გამოხატვაც წერისას სწორედ ზმნას ეკისრება.

12

მაია ინასარიძე

თავისუფალი გაკვეთილის შესახებ: საინტერესო გამოცდილება

თავისუფალი გაკვეთილები მოსწავლეზე ორიენტირებული მიდგომის დანერგვისკენ გადადგმული კიდეც ერთი ნაბიჯია. მოსწავლეზე ორიენტირებული მიდგომა ხომ, უპირველესად, თითოეული მოსწავლის ინდივიდუალური თავისებურებების, მისი ინტერესებისა და შესაძლებლობების მატყობაზეა გათვალისწინებას ნიშნავს.

16

მაია ჯალიაშვილი

საზოგადოება და მასწავლებელი

საზოგადოება მეტად უნდა იყოს ჩართული სასკოლო ცხოვრებაში, იცნობდეს რეფორმებს, აფასებდეს მასწავლებლის შრომას, ჰქონდეს ამ პროფესიის სიყვარული და პატივისცემა. მაშინ აღარ იქნება მცდარი წარმოდგენა ქართველ მასწავლებლებზე

19

ანა ჯანელიძე

აქედან ალზიმერის განათლება? ტერმინთა დამოუკიდებლობა

მიზანშეწონილია „ალზიმერის“ ჩანაცვლება ახალი ტერმინით – „განათლება“. უპირველეს ყოვლისა, კიდეც ერთხელ უნდა გაესვას საზოგადოებას, რომ განათლების პოლიტიკური განმარტება მოიცავს „ალზიმერის“ ტრადიციულ გააზრებას.

გამოსვლა

4

ნინო ჭიბრიჭიშვილი

როგორ დავწყოთ გაკვეთილი

გაკვეთილის დაწყებრივი გამომგონებელი უნდა იყოს, მაგრამ გამომგონებლობა საკმარისი არ არის, ის ნოვატორიც უნდა იყოს. შესაძლოა, დაწყებულ ჰქონდეს სანიშნო იდეა გაკვეთილისთვის, მაგრამ ამ გაკვეთილს ვერ გამოიყენებს სხვა, თუ ის არ იქნება არა მხოლოდ ახლებური, არამედ ნათელიც, მოკლეც, ზუსტიც, სრულყოფილიც და ადვილიც გამოსაყენებელიც.

გამოსვლა

38

მარიამ გოდუაძე

აზროვნება და განწყობა – ორი სინამდვილის უწყალო

აზროვნება და განწყობა – ორი სინამდვილის ეფექტი იმისთვის, რომ სინამდვილის რაღაც მონაკვეთი აზროვნების საგნად გადაიქცეს, აუცილებელია ამ მონაკვეთის ობიექტივაცია. განწყობის თეორიის თანახმად, ობიექტივაციის აქტი აზროვნების ფსიქოლოგიური პირობაა.

ბანათლების ფსიქოლოგია

34

ქეთევან კობალაძე როგორ ვასწავლოთ

არსებობს უსაფრთხოების კანონი, რომელიც მუდამ უნდა ახსოვდეს ყველა მშობელს. „თუ თქვენ ან თქვენს შვილს არ გაინტერესებთ სწავლის პროცესი, შეწყვეტით მეცადინეობა“ – სავარაუდოდ, თქვენ მას არასწორად წარმართავთ. უპირველეს ყოვლისა, დაისვენეთ და გაიხსენეთ, რომ ეს მხოლოდ და მხოლოდ თამაშია, რომელშიც წაგებული არ უნდა არსებობდეს.

ინტერნეტგაზეთი
WWW.MASTSAVLEBELI.GE
27-30

საერთაშორისო გამოცდილება

50

ირმა კახურაშვილი SIMPLE – ფინური ბანათლების სიბილი

ფინეთი ქვეყანაა, სადაც მოსწავლეებს, განურჩევლად მათი სოციალურ-ეკონომიკური სტატუსისა, უფასო და ნოყიერ სადილს აქმევენ. ასევე უფასოა სკოლაში დაგეგმილი კლას-გარეშე აქტივობები: ექსკურსიები, მუზეუმებში სტუმრობა და სხვა. უფასოა სახელმძღვანელოები, საკანცელარიო მასალა, ნოუთბუქები და პლანშეტები. საჭიროების შემთხვევაში ბავშვებს უფასოდ ემსახურება სკოლის ავტობუსი.

ჩასურსი

23

მანანა ბოჭორიშვილი როგორ მოვაგვაროთ სტატი

კარგად დაწერილი სტატიის წაკითხვისას უნდა იგრძნობოდეს, რომ მასწავლებელი კარგად იცნობს სტატიაში წარმოდგენილ საკითხებს და გააზრებული აქვს მათი მნიშვნელობა სკოლაში სწავლა-სწავლების პროცესის გასაუმჯობესებლად.

26

მაია ფირჩხაძე როგორ შევუქმნათ მოსწავლეებს პირობები ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების დამოუკიდებელი შეფასებისთვის

მოსწავლეთა დამოუკიდებელი წარმოდგენების ფორმირებისთვის პირობების შესაქმნელად აუცილებელია, გამოვიყენოთ სასწავლო საქმიანობის მრავალფეროვანი ფორმები, ისეთი აქტივობები, რომლებიც დაინტერესებს მოსწავლეებს: გაკვეთილი-მოგზაურობა; გაკვეთილი-კონფერენცია; გაკვეთილი-გამოფენა

42

ინგა ლომაძე თვითსწავლა

თვითსწავლება ამცირებს ზედმეტად ვრცელი შინაარსის მოკლე ხანში გაგლის აუცილებლობის უარყოფით ეფექტს. მისი გამოყენება რეკომენდებულია ნებისმიერი კურსის შესასწავლად. ეს მეთოდი იოლი გამოსაყენებელი არ არის, მაგრამ კარგად მუშაობს, თუ საკმაო ყურადღება დაეთმობა დავალების შემუშავებას, მონიტორინგსა და სამუშაოს შეფასებას.

46

თეა ურუშაძე როგორ გავხადოთ დაუპიწყარი საღამოები კლასთან პირადი და ბოლო შეხვედრა

არ არსებობს ორი ერთნაირი კლასი, ორი ერთნაირი მოსწავლე, ამიტომ შერჩეული გმირები მოსწავლეებს უნდა მოგვაროთ, უნდა ვიპოვოთ და დავინახოთ განსხვავებები. მთავარია, არავინ გამოგვჩრქეს, არ დავივიწყოთ, რომ ეს მათი ბოლო დღეა მოსწავლის ამპლუაში.

53

ნინო კაპანაძე ინტერაქტიული სწავლება – მრავალმხრივი დიალოგი

ინტერაქტიული მეთოდების გამოყენება მასწავლებლისგანაც და მოსწავლეებისგანაც განსაზღვრულ უნარებსა და გამოცდილებას ითხოვს. მთავარი კი მაინც ის არის, რომ მასწავლებელმა დომინანტის როლის დათმობა შეძლოს. ეს აუცილებელია, რათა საგაკვეთილო სივრცეში მოსწავლეებს თავიანთი როლისა და მნიშვნელოვნების განცდა გაუჩნდეთ.

